

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

**Про затвердження Програми підтримки малого підприємництва
в Одеській області на 2009-2010 роки**

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законів України «Про державну підтримку малого підприємництва», «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою подальшого розвитку підприємницької діяльності в регіоні обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2009-2010 роки (далі – Програма), що додається.

2. Обласній державній адміністрації протягом 2009-2010 років передбачати в обласному бюджеті на відповідний рік асигнування для реалізації заходів Програми.

3. Рекомендувати районним державним адміністраціям, виконавчим комітетам міських рад розробити та затвердити відповідні місцеві програми на 2009-2010 роки.

4. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань економіки, промислової політики, інвестицій, розвитку малого і середнього бізнесу.

Голова обласної ради

М.Л.Скорик

29 травня 2009 року
№ 851-V

Додаток
до рішення обласної ради
від 29 травня 2009 року
№ 851-V

**Програма
підтримки малого підприємництва
в Одеській області
на 2009-2010 роки**

ОДЕСА – 2009

Вступ

Малі підприємства відіграють одну з провідних ролей у розвитку приватного сектора та поступово стають важливим чинником сталого економічного зростання, створення нових робочих місць, структурної перебудови економіки, зміцнення економіки регіонів.

Як невід'ємний сектор ринкової економіки малий бізнес має явну регіональну орієнтацію, оскільки суб'єкти малого підприємництва планують свою діяльність, виходячи, перш за все, з потреб місцевих ринків, обсягів та структури локального попиту, а місцева влада в межах своїх повноважень формує підприємницький клімат.

В Одеському регіоні за сприяння місцевої влади та підприємницької ініціативи жителів протягом останніх років склалися умови для подальшого ефективного розвитку малого бізнесу. За рейтингом, розрахованим Держкомпідприємництва України, Одеська область протягом 8 років поспіль входить у трійку лідерів серед регіонів України.

Інструментом реалізації на регіональному рівні державної політики розвитку малого підприємництва є Програма підтримки малого підприємництва в Одеській області (далі – Програма).

Програма являє собою узгоджений за ресурсами, виконавцями і термінами реалізації комплекс заходів (проектів), спрямованих на створення нормативно-правових, фінансових, ресурсних, інформаційних та інших умов розвитку малого підприємництва в регіоні.

Програма розроблена з урахуванням основних положень законів України «Про державну підтримку малого підприємництва», «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та інших законодавчих і нормативно-правових актів.

Дана Програма розроблена відповідно до Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних програм підтримки малого підприємництва, розроблених Держкомпідприємництва України, та кореспондується з Програмою соціально-економічного розвитку Одеської області на 2009 рік, Стратегією економічного та соціального розвитку Одеської області на період до 2015 року і є логічним продовженням Програми розвитку малого підприємництва в Одеській області на 2007-2008 роки.

Характеристика Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2009-2010 роки наведена у додатку 1.

I. Стан розвитку малого підприємництва в регіоні та визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Основою соціально-економічного розвитку регіонів є всебічний і послідовний розвиток малого підприємництва, яке створює умови для

підвищення рівня зайнятості населення, наповнення місцевих бюджетів, адже цей сектор економіки зорієнтований, насамперед, на задоволення попиту саме регіональних ринків.

У цій пріоритетній сфері протягом останніх років з боку держави та регіональної влади досягнуто певних позитивних зрушень, зокрема в регіоні створено потужну базу для розвитку малого підприємництва, включаючи правові, інституціональні і фінансові її елементи, зменшено адміністративний тиск на підприємців, спрощуються дозвільні процедури та процес започаткування підприємницької діяльності.

За матеріалами маркетинго-соціологічного дослідження стану малого підприємництва в Одесі та Одеській області, наша область серед регіонів України посідає четверте місце за кількістю підприємств, створених в останні 2-3 роки, шосте - за кількістю діючих суб'єктів підприємництва, сьоме – за середньорічною кількістю зайнятих і найманих працівників, а також, за кількістю підприємств - суб'єктів підприємницької діяльності у розрахунку на 10 тис. чоловік наявного населення.

Динаміка росту кількості суб'єктів підприємницької діяльності в регіоні за останні 5 років залишається позитивною. На кінець 2008 року загалом в області зареєстровано майже 240 тис. суб'єктів підприємництва, з яких 60 тис. юридичних осіб та 180 тис. приватних підприємців. За цей період зросла і кількість малих підприємств, яка за оперативно-розрахунковими даними становить 18,1 тис. одиниць.

Продовжується тенденція до збільшення щільності малого підприємництва – кількості малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення: у 2005р. – 62 од., 2006р. – 67 од., 2007р. – 72 од.

Розподіл малих підприємств за видами економічної діяльності залишається незмінним, що є об'єктивним, зважаючи на те, що саме в торгівлі зосереджена найбільша кількість малих підприємств. Як і в попередні роки, найбільшу питому вагу посідають підприємства таких видів економічної діяльності: торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 27,6% у загальній кількості малих підприємств, хоча її частка з року в рік знижується; операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям – 25,9%; промисловість – 10,7%; будівництво – 9,8%, діяльність транспорту та зв'язку – 9,3%.

За останні роки відбулися позитивні зрушення у сфері зайнятості та оплати праці на підприємствах малого бізнесу. З урахуванням самозайнятості приватних підприємців загальна кількість працюючих у сфері малого підприємництва у регіоні складає 280 тис. чоловік. Кожний четвертий серед всього зайнятого населення регіону працює в малому бізнесі, що знайшло своє відображення в рівні безробіття в області, який за станом на 01.01.2009р. залишається одним із найнижчих серед регіонів України – 2,05%.

Для залучення населення до підприємницької діяльності щорічно центрами зайнятості проводиться навчання 5 тис. безробітних за професіями, що дозволяють займатись індивідуальною трудовою діяльністю. Навчання здійснюється на базі 148 навчальних закладів і підприємств області та м. Одеса за 87 професіями.

Серед малих підприємств найбільшої питомої ваги в обсязі реалізації досягли підприємства торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 34,4%, промисловості – 11,2%, транспорту і зв'язку – 10,5%, будівництва – 10,2%.

У діяльності зі створення сприятливого бізнес-середовища облдержадміністрація, інші органи виконавчої влади та місцевого самоврядування важливе місце відводять забезпеченню виконання вимог регуляторного законодавства. Основна увага приділяється недопущенню необґрунтованого регулювання господарської діяльності, перегляду та удосконаленню діючих регуляторних актів, забезпеченню участі у розробці регуляторних актів представників громадських об'єднань підприємців, забезпеченню прозорості, гласності та відкритості при прийнятті регуляторних актів.

Для відстеження прийнятих регуляторних актів всіма органами влади на сайті облдержадміністрації у розділі «Регуляторна політика» створений та постійно оновлюється Реєстр діючих регуляторних актів облдержадміністрації, райдержадміністрацій та міськвиконкомів, який містить всі діючі регуляторні акти з відкритим доступом до їх текстів.

З метою спрощення реєстраційних та дозвільних процедур державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців за принципом «єдиного вікна» в області здійснюють 65 державних реєстраторів у 33 райдержадміністраціях та виконавчих комітетах рад міст обласного значення.

Видача дозвільних документів здійснюється у 33 створених в кожному районі та місті дозвільних центрах. Протягом 2008 року дозвільними центрами надано близько 40 тис. консультацій, видано більше 27 тис. документів дозвільного характеру.

В цілому проведений аналіз стану розвитку малого підприємництва в Одеській області свідчить про зростання ділової активності у цій сфері.

Однак, поряд з цим існують проблеми, що стримують розвиток малого підприємництва, на подолання яких будуть спрямовані заходи Програми.

За результатами проведеного маркетинго-соціологічного дослідження серед підприємців Одеського регіону основними проблемами визначено:

- нестабільність та суперечливість у законах і нормативних документах, що регламентують підприємницьку діяльність;

- недостатня допомога малому підприємництву з боку держави, незахищеність підприємців та їхнього бізнесу;

- труднощі з отриманням фінансово-кредитної допомоги, висока вартість позичкових коштів, нерозвиненість фінансового ринку;

- неоднозначність тлумачення податковими органами положень нормативно-правових актів з питань оподаткування, велика кількість контролюючих органів;

- складна схема одержання дозвільних документів, особливо на будівництво об'єктів, оформлення земельних ділянок;

- нестабільність вимог митного законодавства, відсутність прозорості та відкритості діяльності органів митного контролю;

- відсутність широкої реклами та інформації про організацію соціальних проектів, участі в них;
- високий рівень орендної плати за приміщення.

II. Визначення мети Програми

Метою Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2009-2010 роки є забезпечення сталого розвитку цілісної та ефективної системи підтримки малого бізнесу, формування сприятливих умов для його подальшого розвитку.

III. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Подальший розвиток малого підприємництва як стратегічного напрямку соціально-економічного розвитку регіону можливий при реалізації комплексу заходів з удосконалення регулювання підприємницької діяльності, фінансово-кредитної та інвестиційної підтримки, ресурсного та інформаційного забезпечення, формування інфраструктури підтримки підприємництва.

Фінансування заходів Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів, виділених в установленому порядку з обласного бюджету, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Орієнтовні обсяги фінансування зазначеної Програми складають 380,0 тис. грн. щорічно (2009 рік – 380,0 тис. грн., 2010 рік – 380,0 тис. грн.) за рахунок коштів загального фонду обласного бюджету в межах наявного фінансового ресурсу.

Регіональна Програма складена на період 2009-2010 років.

IV. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Завданням Програми визначено усунення зайвих адміністративних бар'єрів на шляху розвитку підприємництва, подальше ресурсне, інформаційне забезпечення підприємницької діяльності, розвиток бізнес-інфраструктури та удосконалення нових механізмів фінансово-кредитної підтримки розвитку малого підприємництва.

Пріоритетні галузі розвитку малого бізнесу визначаються Програмою соціально-економічного розвитку регіону на відповідний період.

Очікуваним результатом виконання запланованих заходів є поступовий перехід на новий рівень розвитку малого підприємництва і, як наслідок, нарощування обсягів реалізації продукції та збільшення внеску малих підприємств і приватних підприємців у валовий внутрішній продукт регіону, підвищення продуктивної зайнятості населення, вирішення соціальних проблем регіону.

Це дасть змогу:

- збільшити до кінця 2010 року кількість суб'єктів малого підприємництва, зокрема малих підприємств до 19,1 тис. од. та приватних підприємців до 203,5 тис. осіб;

- підвищити частку малих підприємств у загальному випуску продукції по регіону до 8,7%;

- збільшити надходження від суб'єктів малого підприємництва до Зведеного бюджету по Одеській області (без врахування митних платежів) до 35%;

- за рахунок самозайнятості населення та збільшення кількості малих підприємств створити нові робочі місця та залучити до роботи у сфері підприємницької діяльності до 320 тис. осіб на кінець 2010 року;

- розвивати бізнес-інфраструктуру підтримки малого бізнесу.

Ресурсне забезпечення Програми

тис. грн.

<i>Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми</i>	<i>Етапи виконання Програми</i>		<i>Усього витрат на виконання Програми</i>
	<i>2009 рік</i>	<i>2010 рік</i>	
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	380	380	760
обласний бюджет	380	380	760

V. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2009-2010 роки наведені у додатку 2.

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальним виконавцем Програми є Одеська обласна державна адміністрація в особі Головного управління економіки обласної державної адміністрації, яка щорічно звітує перед Одеською обласною радою про результати виконання Програми.

Координація ходу виконання Програми покладається на Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації.

Контроль за виконанням Програми здійснює Одеська обласна рада. Поточний контроль за ходом реалізації Програми здійснює постійна комісія з питань економіки, промислової політики, інвестицій, розвитку малого і середнього бізнесу.

ХАРАКТЕРИСТИКА

Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2009-2010 роки

1.	Загальна характеристика регіону		
	- площа території (тис. км²) - 33,3 - кількість населення (тис. чол.) – 2 394,7 специфіка - морегосподарський, агропромисловий комплекси, курортно-рекреаційне господарство - відсоток безробітних до всього працездатного населення (%) – 1,25 - перелік територій, які відносяться до: - зон інвестиційної привабливості – м. Одеса, м. Южне, м. Теплодар, м. Іллічівськ, Білгород-Дністровський, Овідіопольський, Біляївський, Комінтернівський райони; - єврорегіонів – Одеська область є членом Єврорегіону «Нижній Дунай»		
2.	Дата затвердження Програми (найменування і номер відповідного рішення)		
3.	Головний замовник Програми	Одеська обласна державна адміністрація	
	Головний розробник Програми	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	
	Співрозробники	Одеська обласна рада	
4.	Мета Програми	Створення цілісної та ефективної системи підтримки малого бізнесу, формування сприятливих умов для його сталого подальшого розвитку	
5.	Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників:	<i>Дані станом на початок дії Програми (прогноз)</i>	<i>Очікувані показники</i>
	1. Кількість діючих малих підприємств/ кількість МП на 10 тис.чол. населення, (одиниць)	18 100 74	19 100 79
	2. Чисельність працюючих на малих підприємствах (осіб)	102500	106300
	3. Кількість підприємців – фізичних осіб	180 000	203500
	4. Кількість фермерських господарств (одиниць), кількість фермерських угідь (га)	7 800 342 400	8 100 365 500
	5. Питома вага малого підприємництва у загальному випуску продукції регіону (%)	6,8	8,7
	6. Надходження від суб'єктів малого підприємництва до всіх рівнів бюджетів (тис. грн.)	1 550 000	1 940 000
	7. Кількість об'єктів інфраструктури підтримки малого підприємництва (одиниць):		
	- бізнес-центри	13	14
	- бізнес-інкубатори	2	3
	- технопарки	-	-
	- лізингові центри	7	8
	- фінансово-кредитні установи (кредитні спілки, установи взаємного кредитування)	45	45
	- фонди підтримки підприємництва	10	11
	- інвестиційні, інноваційні фонди і компанії	106	110
	- біржі (діючі)	7	7
	- страхові компанії (діючі)	18	19
	- аудиторські фірми	86	88
	8. Кількість підприємців, що пройдуть підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації (осіб)	-	4 500
6.	Терміни і етапи реалізації Програми	2009-2010 роки	

**Напрями діяльності та заходи
Програми підтримки малого підприємництва в Одеській області на 2009-2010 роки**

№	Пріоритетні завдання	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн		Очікуваний результат
						2009 рік	2010 рік	
I. Удосконалення регулювання підприємницької діяльності								
1.	Реалізація державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності	1.1 Постійне оновлення обласного електронного реєстру регуляторних актів та забезпечення доступу до них підприємців	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	-	-	-	Забезпечення прийняття органами влади ефективних та обґрунтованих рішень
		1.2 Проведення нарад та семінарів з актуальних питань провадження регуляторної політики в області	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації, Представництво Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва в Одеській області	Обласний бюджет	40,0	40,0	
2.	Забезпечення діяльності дорадчих органів	2.1 Проведення засідань обласної координаційної ради з питань вирішення проблем і сприяння розвитку малого та середнього бізнесу	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	-	-	Забезпечення діалогу між органами влади та представниками бізнесу, громадськості
		2.2 Забезпечення діяльності робочої групи з підготовки пропозицій щодо удосконалення законодавства у сфері регулювання фінансово-економічних відносин	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	-	-	
II. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка								

№	Пріоритетні завдання	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн		Очікуваний результат
						2009 рік	2010 рік	
3.	Стимулювання розвитку підприємництва в пріоритетних галузях	3.1. Надання пільг зі сплати місцевих податків, зборів і загальнодержавних платежів у тій частині, яка залишається у бюджетах сіл, селищ, міст, малим підприємствам, які працюють у пріоритетних галузях	2009-2010 роки	Сільські, селищні, міські ради	-	-	-	Підвищення ефективності роботи суб'єктів підприємницької діяльності
		3.2 Використання понижуючого коефіцієнта при розрахунку орендних ставок для малих підприємств, що працюють за пріоритетними напрямками, та підприємців-початківців	2009-2010 роки	Сільські, селищні, міські ради	-	-	-	
III. Ресурсне та інформаційне забезпечення, формування інфраструктури підтримки підприємництва								
4.	Забезпечення суб'єктів малого підприємництва матеріально-технічними ресурсами	4.1 Розробка та постійне оновлення електронної бази даних незадіяних приміщень виробничих площ, обладнання, устаткування, об'єктів незавершеного будівництва	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації, райдержадміністрації, міськвиконкоми	Обласний бюджет	50,0	50,0	Спрощення доступу підприємців до матеріально-технічних ресурсів
5.	Популяризація досягнень кращих суб'єктів підприємницької діяльності	5.1 Розробка та впровадження на веб-сайті обласної державної адміністрації віртуальної консультаційно-інформаційної «громадської приймальні» для підприємців	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	60,0	60,0	Підвищення ефективності діяльності суб'єктів малого бізнесу
		5.2 Проведення «Дня підприємця», обласного конкурсу «Кращий підприємець року Одещини»	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	100,0	100,0	

№	Пріоритетні завдання	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн		Очікуваний результат
						2009 рік	2010 рік	
6.	Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності	6.1 Проведення нарад, семінарів та конференцій для підприємців області з питань організації та ведення підприємницької діяльності	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації, громадські об'єднання підприємців	Обласний бюджет	50,0	50,0	Підвищення інформованості суб'єктів малого бізнесу з питань ведення підприємницької діяльності
		6.2 Висвітлення у ЗМІ питань підтримки та розвитку малого бізнесу в регіоні, запровадження постійних рубрик з цих питань	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	20,0	20,0	
IV. Реалізація проектів, бізнес-планів, інвестиційних пропозицій								
7.	Подальше формування бізнес-інфраструктури	7.1 Розробка із залученням незалежних експертів, подання та супровід проектів з питань розвитку, підтримки підприємницької діяльності та створення бізнес-інфраструктури в області з метою залучення міжнародної технічної допомоги	2009-2010 роки	Головне управління економіки Одеської обласної державної адміністрації	Обласний бюджет	60,0	60,0	Збільшення кількості об'єктів бізнес-інфраструктури, надання підприємцям консультаційних послуг
Всього						380,0	380,0	